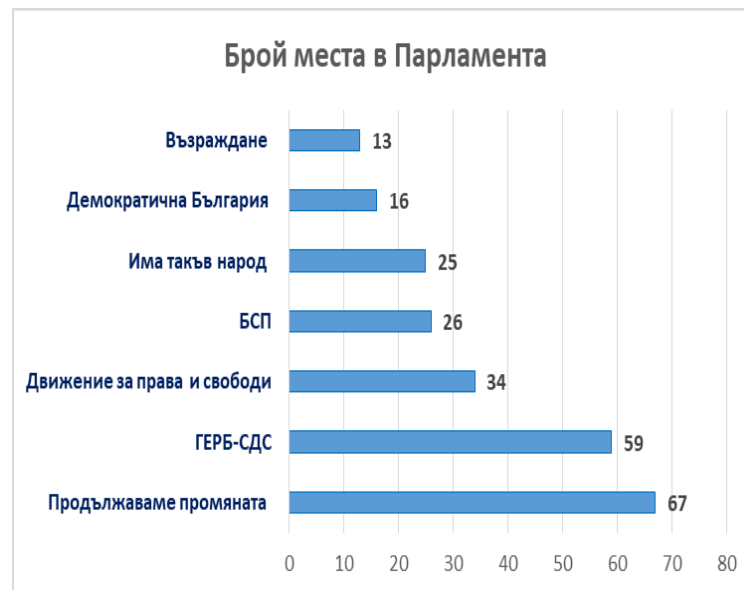

**Обединена Българска Банка
България: Макроикономически преглед
Декември 2021 г.**

Дирекция „Главен икономист“

България има ново коалиционно правителство. Четирипартийната коалиция се състои от центристите "Продължаваме промяната" (ПП), "Демократична България" (ДБ), лявоцентристката Българска социалистическа партия (БСП) и "Има такъв народ" (ИТН), една от партиите против естаблишмента, която се появи след миналогодишните протести срещу корупцията. Заедно те заемат 134 от общо 240 места в Народното събрание.

„Продължаваме промяната“ стартира само два месеца преди парламентарните избори на 14 ноември, като спечели 67 места и измести ГЕРБ на второ място. България проведе общо три избори тази година, но сформирането на правителство се оказа невъзможно след неубедителни резултати през април и юли. Въпреки, че „Продължаваме промяната“ е нова формация, нейните лидери Кирил Петков и Асен Василев бяха съответно министри на икономиката и финансите в служебното правителство на България от май до септември. „Продължаваме промяната“ споделя антикорупционен дневен ред с някои анти-естаблишмент партии (включително ИТН), но също така има разработена икономическа програма, фокусирана върху подобряване на бизнес средата, привличане на ПЧИ и повишаване на производителността чрез образователни и институционални реформи. Появата на коалицията от четири партии намалява краткосрочната политическа несигурност, която би могла да попречи на навременното прилагане на финансирания от ЕС план за възстановяване и устойчивост на страната.

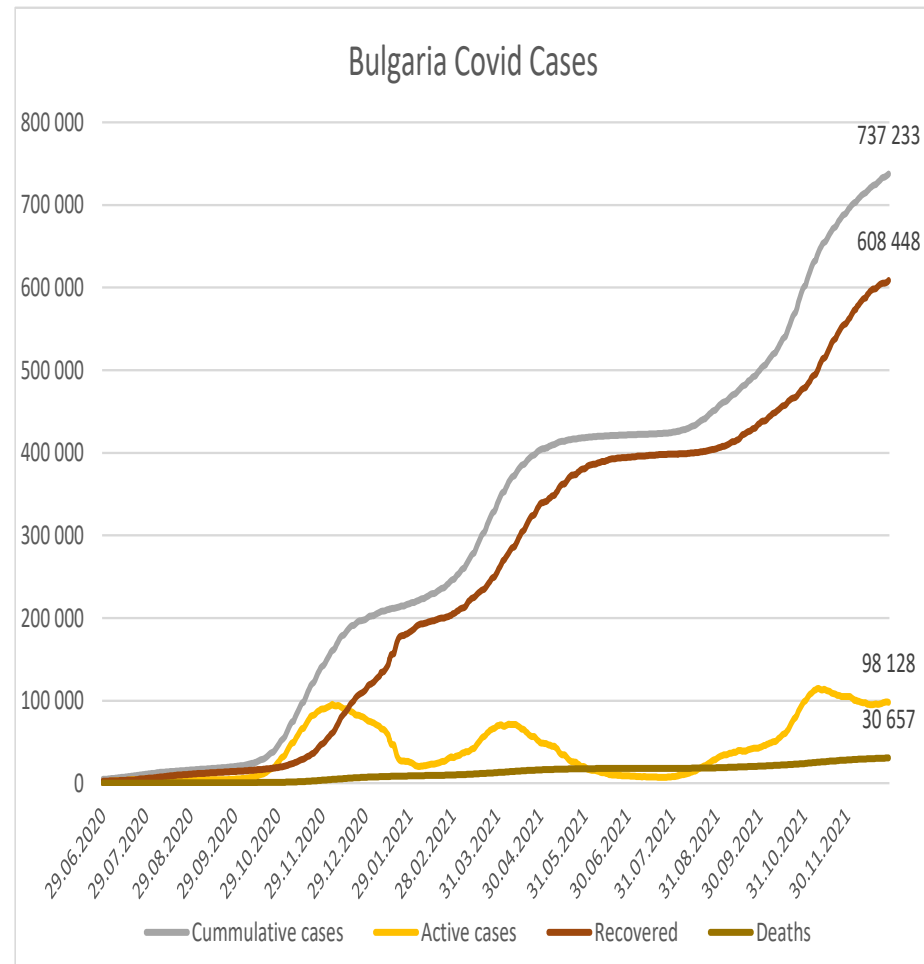

Статус на пандемията COVID-19 България

В края на декември България постигна успех в борбата с четвъртата вълна на пандемията. Новите случаи на коронавирус намаляха и броят на излекуваните достигна високи нива. Съответно активните случаи намаляват и ръстът на кумулативните случаи също се забавя. Смъртността също е намалена. България регистрира 30 657 смъртни случая от коронавирус от началото на епидемията, според Министерството на здравеопазването. Активните случаи на коронавирус са 98 128 на 29 декември 2021 г. Освен това България отчете 737 233 кумулативни случая на коронавирус и 608 448 излекувани от коронавирус на 29 декември 2021 г.

Новите противоепидемични мерки, основани на изискването за предоставяне на зелен сертификат: за вакцинация, преболедуване или отрицателен резултат от изследване за COVID-19. Сертификатът се изисква за посещения в кина, театри, музеи, галерии, заведения за хранене и забавление, фитнеси, спортни зали и др. Документът е необходим и за провеждането на конгресно-конференции мероприятия, семинари, обучения и т.н. На изискването трябва да отговарят и работещите в съответните обекти/организаторите на съответните мероприятия. Обществената реакция и дори съпротивата срещу ограничителните мерки е значителна и те са гореща тема в обществения дебат. Изпълнението на мерките е трудно.

Процесът на вакцинация се ускорява, но все още е недостатъчен. Използват се ваксини Pfizer, Moderna, Astra Zeneca и Jansen. **Ваксинираните към 27 декември 2021 г. са 53% от населението. 27% са напълно ваксинирани.** Част от българското население е скептично настроена към ваксините.

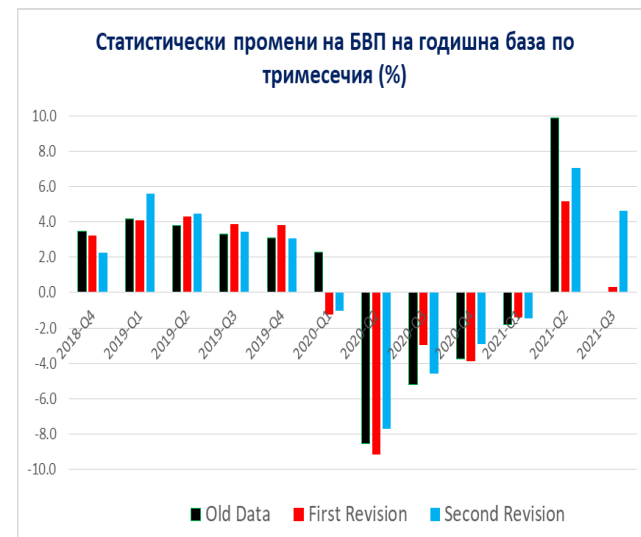
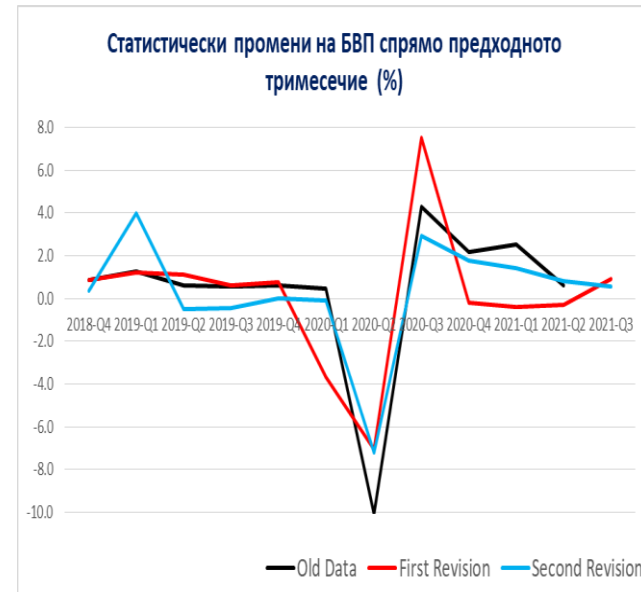

В края на м. ноември НСИ публикува експресните си данни за трето тримесечие на 2021 г., при което България се нареди като страната с най-бавно възстановяваща се икономика в ЕС. Междувременно, през декември Националната статистика промени рязко данните си за БВП през третото тримесечие на годината. Експресните оценки, публикувани в средата на ноември, показваха 0.4% годишен ръст, а предварителните данни вече измерват 4.6%. Разликата идва основно от преоценка на потреблението и износа, които растат повече. Експресните оценки за БВП се базират на много непълни данни и се определят като "най-ранната картина на икономиката". Затова и често претърпяват ревизии още с публикуването на предварителните данни месец по-късно. Втората ревизия частично възстанови тренда, рязко обърнат от първата ревизия.

Подобна корекция се очакваше и сега, още повече че ръст от 0.4% не кореспондира с повечето други данни за спад на безработицата, ръст на кредитирането и цялостното усещане, че градусът на възстановяването не е спаднал особено. Толкова рязка промяна в числата на статистиката обаче досега не беше правена. И вероятно отчасти се дължи на цялостната ревизия на сезонно изгладените данни БВП от 2000 г. насам, които НСИ представи на 20 октомври 2021 г., както и на технологията по "изглаждане" на данните.

НСИ оценява номиналния размер на БВП през третото тримесечие на 36.1 млрд. лв., или с 555 млн. лв. повече спрямо експресните данни. Най-голямото нарастване идва от повече потребление, което е и основният двигател на икономическия растеж за периода. Сезонно изгладените данни на статистиката за прираста на БВП на годишна база също са променени - потреблението расте с 6.8% (5.1% в експресната оценка), инвестициите също отчитат слабо увеличение (при -3% отчетени преди това), докато нетният износ е с отрицателен принос.

Част от по-високия ръст в потреблението обаче предвидимо е от внос, което свива нетния износ, което намалява приноса му към БВП. НСИ е ревизирало и данните за ръста на тримесечна база, като сега той е с 0.3 пр. пункта по-нисък заради външната търговия. Промяна има и в данните за ръста през всяко от последните три тримесечия - сега той е положителен, докато преди това там стояха минуси.

Прогноза за България: 2021 - 2024

Четвъртата вълна на COVID-19, съчетана с високи нива на инфлация, както и неочакваните ревизии на БВП ни убеждават да не променяме прогнозата за БВП в България от предходния месец. Растежът в основния сценарий е 3,0% за 2021 г. и 4% за 2022 г. За песимистичния сценарий е 1,6% за 2021 г. и 3,6% за 2022 г. За оптимистичния сценарий е 3,5% за 2021 г. и 4,4% за 2022 г. Съответните тримесечни прогнози за растеж са в съответствие с годишните.

БНБ и международните институции също намалиха прогнозите си за България, но преди да излязат експресните данни на НСИ за БВП за трето тримесечие. Министерство на финансите коригира средносрочната си прогноза за БВП на 3.7% за 2021 г.

България	Оптимистичен сценарий						Основен сценарий						Песимистичен сценарий					
	2019	2020	2021	2022	2023	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Декември 2021 г.																		
Ръст на БВП (%)	4	-4.3	3.5	4.4	3	3	4	-4.3	3	4	3	3	4	-4.3	1.6	3.6	3	3
Хармонизирана инфлация (%)	2.5	1.2	2.6	2.5	2.3	2.3	2.5	1.2	2.8	2.5	2	2	2.5	1.2	1.5	1.8	2	2.2
Безработица (% в края на годината, дефиниция на Евростат)	4.2	4.8	5	4.3	4.2	4.3	4.2	4.8	5	4.8	4.6	4.6	4.2	4.8	8	9	9	9
Бюджетно салдо (% от БВП)	-1	-3	-1	-1	0	0.5	-1	-3	-3.9	-2	-1.8	-1.2	-1	-3	-4.9	-3	-2.5	-1.7
Държавен дълг (% от БВП)	20.4	24.3	24	25	26	26	20.4	24.3	26.9	28	29.1	30.1	20.4	24.3	28.7	30.7	32.3	35
Салдо по текуща сметка (% от БВП)	1.2	0.4	4	3.8	2.6	2.6	4	0.4	2	3	1	1	4	0.4	0	0.3	0.4	0.4
Дългосрочен лихвен процент, 10 г. ДЦК	1.2	0.4	-0.25	0.2	0.65	0.75	1.2	0.4	0.35	0.75	0.95	1.15	1.2	0.4	0.75	1	1.25	1.25
Цени на жилища (% на годишно изменение, съществуващи и нови жилища, дефиниция на Евростат)	6	5.4	5.5	5.8	4.5	4.5	6	5.4	8	6.5	4.5	4.4	6	5.4	3.8	3.5	3	3

Източник: КВС, UBB

България: Реален растеж на БВП (%)	2021	2022	2023	2024
КВС/ОББ (Ноември 2021 г.)	3	4	3	3
Consensus economics (Ноември 2021 г.)	3.8	3.6	п.а.	п.а.
ЕС (Ноември 2021 г.)	3.8	4.1	3.5	п.а.
ОЕСД	3.8	4.4	п.а.	п.а.
МВФ (Октомври 2021 г.)	4.5	4.4	2.8	3
МФ (Декември 2021 г.)	3.7(4.3)	4.6	3.7	3.4
БНБ (Октомври 2021 г.)	3.9	4.7	3.8	п.а.
Уникредит	3.5	3.9	п.а.	п.а.
ОТР Bank	4.3	3.2	п.а.	п.а.
Raiffeisen Research	4.5	4	п.а.	п.а.

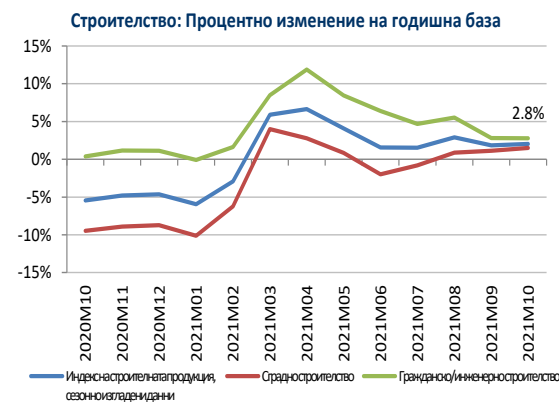
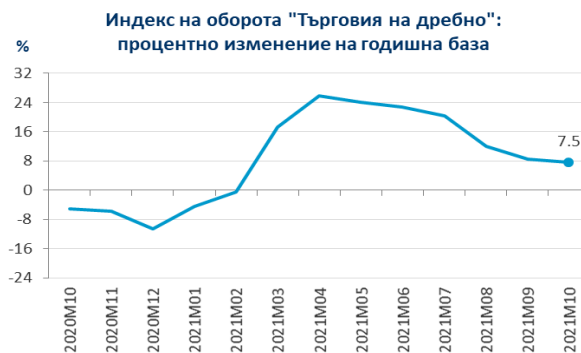
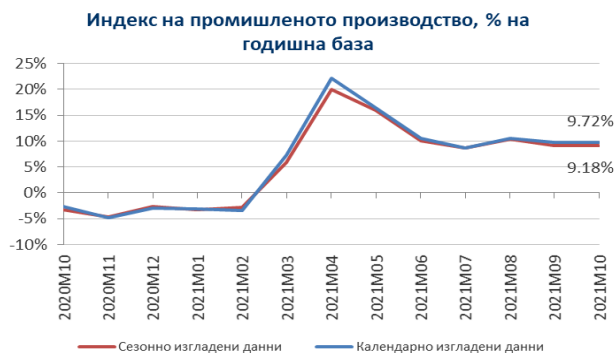
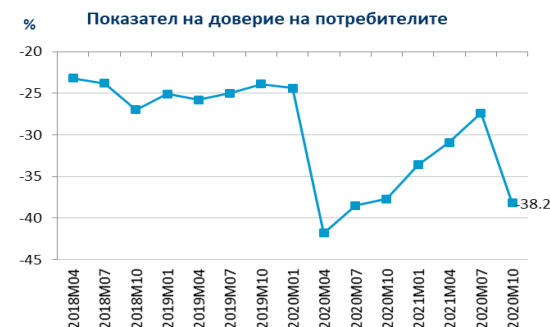
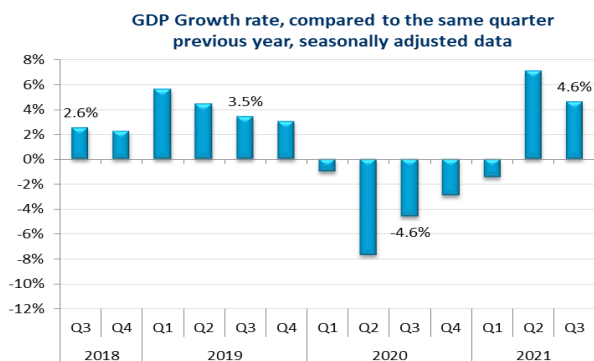
Източник: КВС, Consensus economics, БНБ, МФ

България: Хармонизирана средногодишна инфлация (%)	2021	2022	2023	2024
КВС/ОББ (Ноември 2021 г.)	2.8	2.5	2	2
Consensus economics (Ноември 2021 г.)	2.7	2.3	п.а.	п.а.
ЕС (Ноември 2021 г.)	2.4	2.9	1.8	п.а.
ОЕСД	1.4	1.9	п.а.	п.а.
МВФ (Октомври 2021 г.)	2.1	1.9	2	2
МФ (Декември 2021 г.)	2.8 (2.4)	(4.9) 4.2	1.9 (2)	2.1
БНБ (Октомври 2021 г.)	3.8	1.6	1.5	п.а.
Уникредит	2.8	4.2	п.а.	п.а.
ОТР Bank	3.1	4.9	п.а.	п.а.
Raiffeisen Research	2.3	2.8	п.а.	п.а.

Източник: КВС, Consensus economics, БНБ, МФ

България: Основни краткосрочни показатели

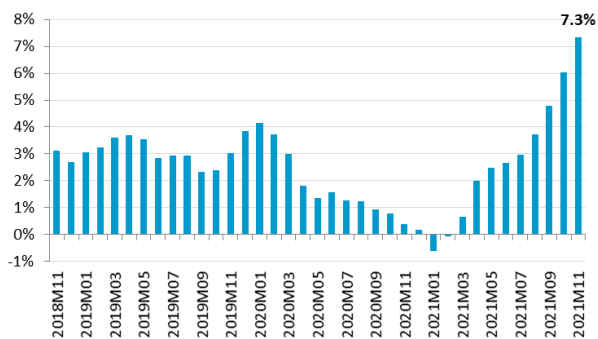
По данни на НСИ, българската икономика нарасна с 4,6% на годишна база през третото тримесечие на 2021 г., много по-високо от първоначалните оценки от 0,4%, но по-малко от ревизирано надолу увеличение от 7,1% през предходното тримесечие. Все пак това беше второто тримесечие на растеж, след повече от година на свиване. Ключовият фактор беше повишената несигурност, както очакванията за нови инфекции с COVID-19 през трето тримесечие, допълнено политическа нестабилност. Очаква се икономическият растеж да се засили през 2022 г., подкрепен от нарастването на инвестициите, финансирани от фонда на ЕС за възстановяване и устойчивост. Така, нашата прогноза за растежа на БВП се запазва на 3% за 2021 г., 4,6% за 2022 г. и 3% за 2023-2024 г., като очакваме по-голямата част от забавяне да бъде свързана със забавеното ваксиниране и елиминирането на причинените от COVID-19 основни ефекти.

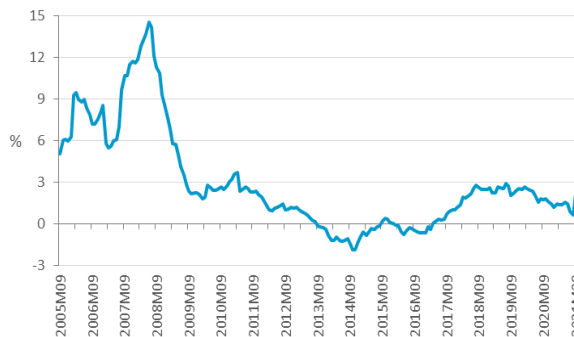
България: Динамика на цените

Инфлацията в България се е повишила през ноември 2021 г. до 7.3% и до 6.3% за хармонизираната инфлация на годишна база. Средногодишната инфлация към ноември 2021 г. е 2.7% и 2.3% за хармонизираната средногодишна инфлация. Високите нива на инфлация са резултат от комбинираното влияние от покачването на цените на храните, енергията, както и засиленото вътрешно търсене, което влияе на базисната инфлация. **Нарастването на цените се очаква да намалее през втората половина на 2022 г. поради елиминиране влиянието на базовите ефекти и средногодишната хармонизирана инфлация да достигне до 2%.**

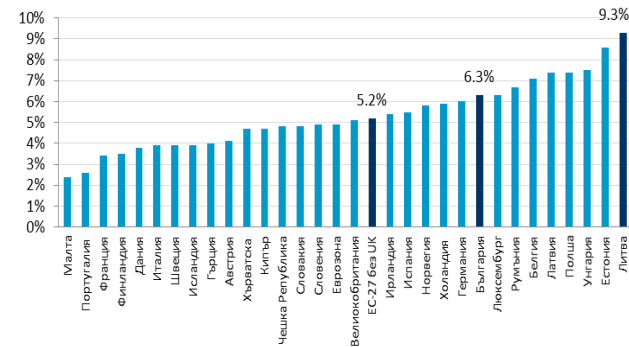
Инфлация на годишна база: 2018 - 2021

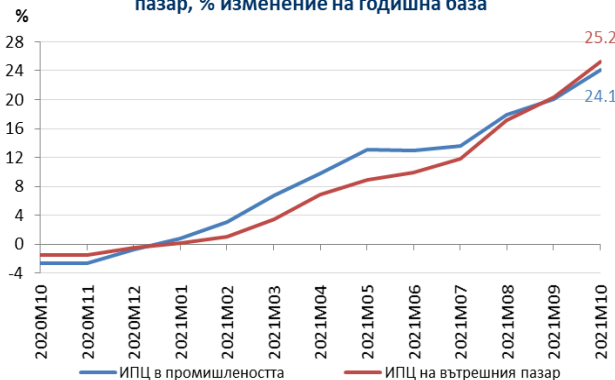
Базисна инфлация, изменение на годишна база (%)

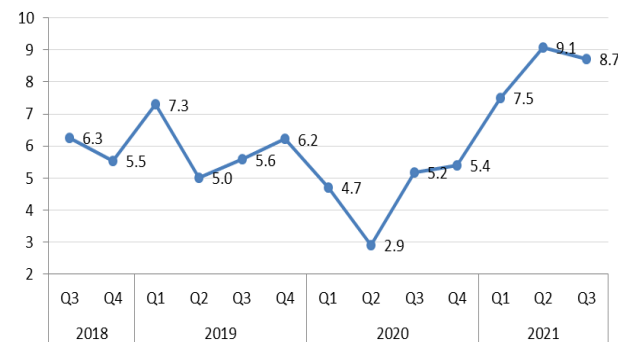
ЕС: Инфлация (% на годишна база) по страни - Ноември 2021г.

Индекс на цени производител и ИПЦ на вътрешния пазар, % изменение на годишна база

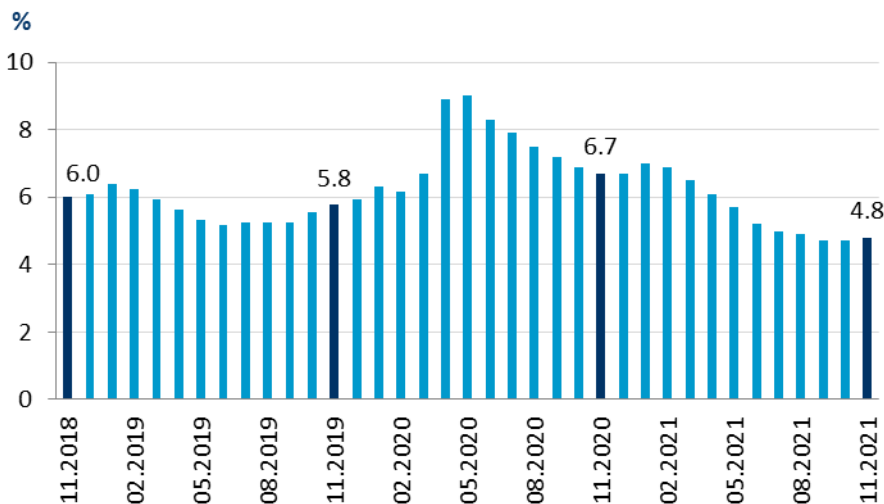
Цени на жилища, изменение на годишна база (%)

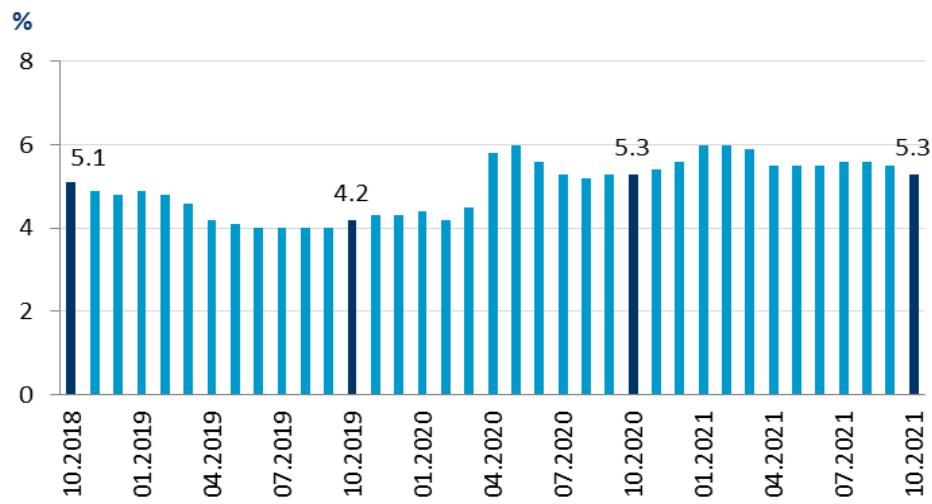
България: Пазар на труда

Според Агенцията по заетостта през ноември 2021 г. процентът на регистрираната безработица в България е 4.8%, което е нов 14-годишен рекорд. Хармонизираното равнище на безработица за месец октомври в България 5.3% и е под средното ниво за ЕС.

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

Хармонизирана безработица: Евростат

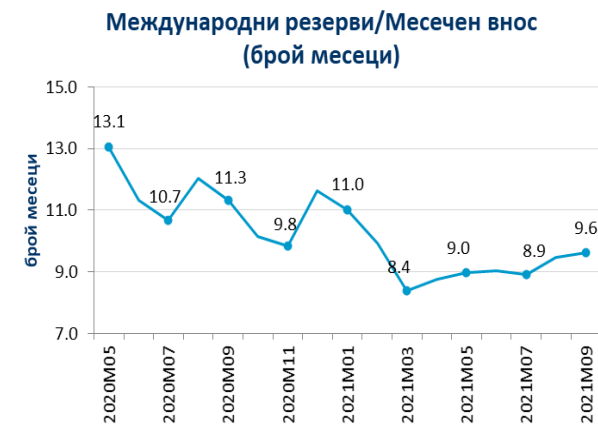
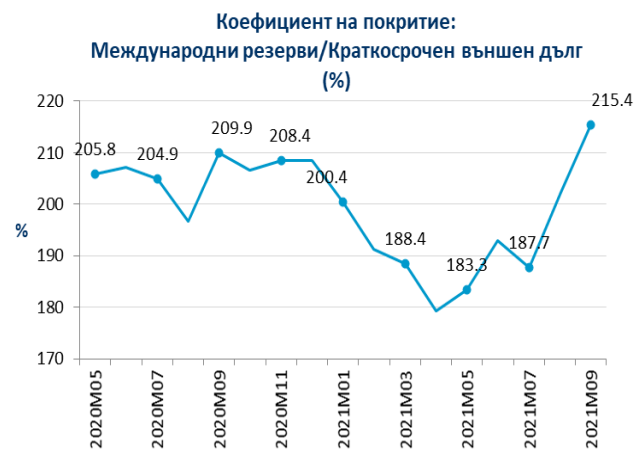
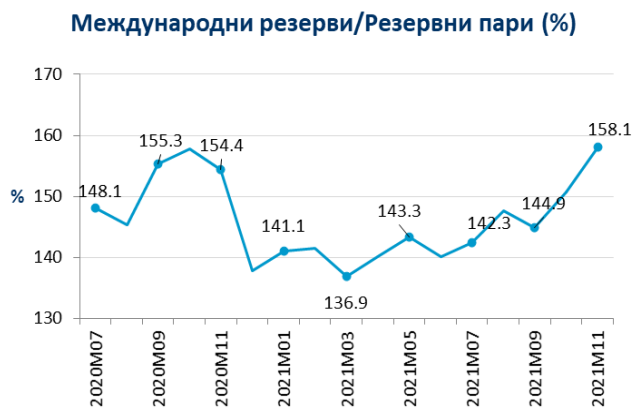
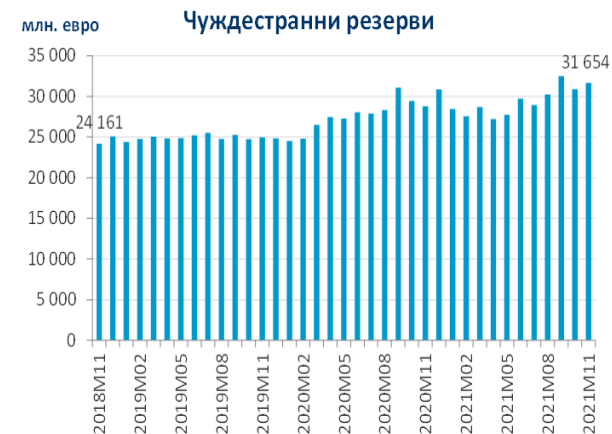
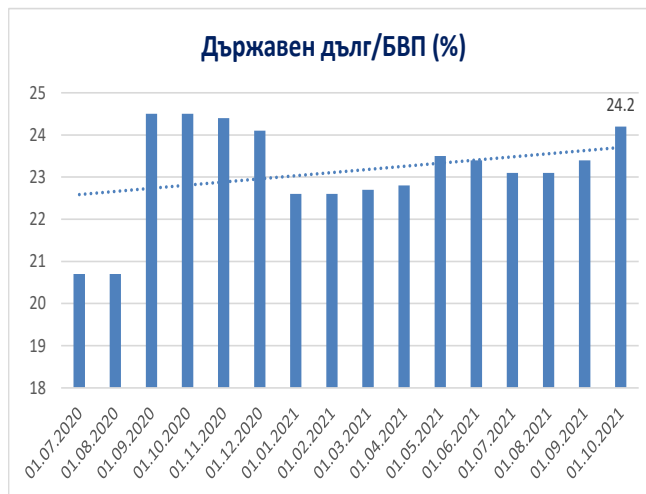
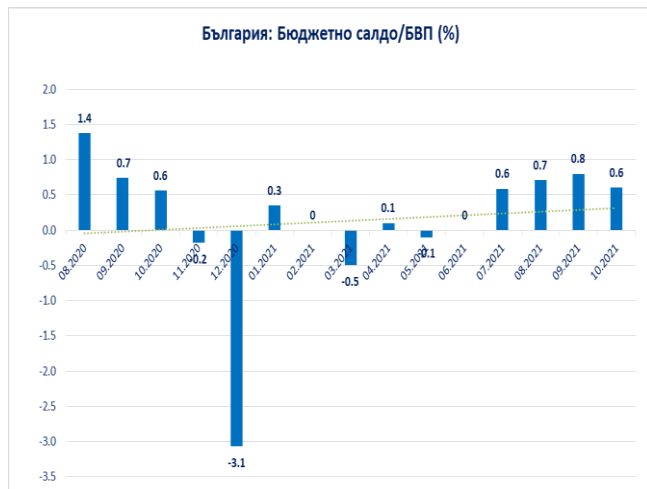

Забележка:

Според дефиницията на НСИ, безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната седмица, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период. Оценката на НСИ се базира на извадков "Наблюдение на работната сила", при което на ротационен принцип се интервюират български домакинства. Наблюдението на работната сила се извършва върху двустепенна гнездова извадка, включваща около 19.6 хил. домакинства всяко тримесечие (около 0.65% от домакинствата в страната). Дефиницията за безработица на НСИ е съгласно Регламент на Европейската комисия (ЕК) № 1897/2000.

Агенция по заетостта счита за безработни само лица, които са се регистрирали в бюрата по труда.

Фискалните показатели са устойчиви и поддържат стабилността на Валутния борд в България

За контакти:

Петя Цекова, Главен икономист

e-mail: Petia.Tzekova@ubb.bg, tel.: +359 2 811 2980

Петър Игнатиев, Главен анализатор

e-mail: Petar.Ignatiev@ubb.bg, tel.: +359 2811 2982

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.